

לפני 25 שנה

אלוף-משנה יששכר (ישכה) שרמי, במישוט שעסק על חלקו בטבח כסריקאס, הובא דיווח על המישוט. בשער הגיליון: נערות ישראליות ברצועת עזה המצרית.

גיליון העולם הזה, שראהור השבוע לפני 25 שנה בדיוק הביא כתבת-שער על הסכסכסרס, שהולך שלוש נערות ישראליות לעזה עם משקפי הארם. הנערות — הואשמו בריגול. בכתבה הקרב הסודי הביא עורך העולם הזה את סיפור פגישותיו עם אנשי הפליך — המתרת האנטי-צרותית באלג'יר. אורי אבנרי תיאר תמנת-מצב של הכוחות הפועלים במרחב, אחרי פגישותיו עם כמה מנציגי כוחות אלה. בכתבה השדמי אינו נרא כל כך, כמעט נציגי הגנתו של

סידרי-בחירות נוסח מפא"י ★ האמת

על תש"ח: 98 אלף חיילי צה"ל מול 105

אלף חיילים ערבים ★ כהן וגרושה 1959

מיכל אוח

הזיוף הגדול

הגילויים הפומביים על שיטת הבחירות הפנימיות במפא"י ועל אפשרויות הזיוף וההכשלה הטמונות בה, הרהימו הרבה יותר מאשר את יריבי מפא"י, את חברי מפא"י עצמם. בסניפים השונים החלו להישמע רטינות, פיקפוקים וחששות, אם אומנם לא ניצל הגוש את הפרצות הרבות בחוקתי הבחירות כדי להכשיל את יריביו. השבוע נזעק יונה כסה, לשעבר מזכיר מפא"י וכיום מזכיר מפא"י בתל-אביב, הסניף שלו יוחס ניצול בלתי-רשמי של שיטת הבחירות, כדי להגן על שמה הטוב של הדמוקרטיה המפא"יית. במאמר ארוך ומנומק דבר ניסה לסתום את הפרצות. אלא שהוא היה הגון מדי מכדי לפסותן בשקרים והכשחות. משום כך לא הצליחו הסבריו ונימוקיו של כסה להעלים קיום פרצות. הם רק הצביעו עליהן ביתר שאת והבליטו אותן יותר.

הלשון האחרת. נימוקו העיקרי של כסה להגנה על טהרה-הבחירות הפנימיות במפא"י היה: איש בתוך המפלגה לא עירער על שיטת-הבחירות ועל הבחירות, משמע שהם בסדר. כסה כתב: "מצד הרוכ המכרע של הסניפים ומקומות-העבודה לא נישמע עירעור

בעשירית ממיספר הקולות שהיו ורושים לאחר להיבחר בסניף שני. אולם המורד הזה היה ידוע מראש ומי שהציג עצמו בסניף גדול או באיגוד מיקצועי גדול, נטל על עצמו את הסיכון. לשיא הגיחוך הגיע כסה בנסותו להסביר כיצד נכשל אברהם עופרי, שהיה מועמד באיגוד המיקצועי של הפקידים, בתא עובדי תנובה. אחרי שהוכיח כי בתאים מקצועיים אחרים היה אחוז המצביעים מבין בעלי זכות-הבחירה כ-70%, הודה כסה כי בקרב עובדי תנובה היו מועמדים שקיבלו למעלה מאלפיים קולות, בעוד שמיספר בעלי זכות-הבחירה בקרב עובדי תנובה היה רק 700. הסביר הוא: "גם עופר זכה בתא זה ב-1100 קול, כלומר שהוא קיבל מיספר יותר גדול של קולות ממיספר בעלי זכות הבחירה". כלשון אחרת: עופר נכשל משום שלא ידע לנצל כמו אחרים פרצות שאיפשרו זיוף-הבחירות.

צבא

טיול לקאהיר

אחת האגרות המרגיזות ביותר שרדפה אחר לוחמי מילחמת-העצמאות היתה האגרה על "נס תש"ח". לפי אגרה זו עמד קומץ זעיר של לוחמים מול, שבעת צבאות ערב, שהיו

מפוקפקת. אומנם היה לו יתרון ניכר בנשק — בו לא ידע להשתמש כהלכה — אולם יתרון זה ניפסל על-ידי רוח הקרב העריפה של חיילי צה"ל. בניגוד לרעת העורף, שסברה כי ניצחונות צה"ל היו מעין טיולים, ידעו הלוחמים עצמם כי הניצחונות הסופיים הושגו כרם יקר, אחרי מפלות רבות, נגד אויבי כעל כוח-לחימה רב, לעיתים.

תפיסה ניצחונית מווררה זו, מונעת גם כיום פירסום מיספרי החיילים שהשתתפו בקרבות תש"ח משני הצדדים. השבוע באה במקומו הערכה של הצבא האמריקאי, על סמך נתוני

פסקי השבוע

- משה דיין בשיחה פרטית: "בדגוריון הוא ארנב הטורף את גוריו".
- חקלאי אלמוני כבס חקלאי הנגב: "בגלל חוסר גשמים נכנסו רוב המשקים לברוך".

המודיעין שלו: במילחמת תש"ח עמדו 98 אלף חיילי צה"ל מול 105 אלף חיילי כל צבאות ערב. מכיוון שהצבאות הערביים היו פזורים בחזית ארוכה, ללא שום תיאום ושיתוף-פעולה כינייהם, מוכן שיהס-הכוחות הזה נתן יתרון ברור לצה"ל. כי הפיקוד הישראלי שלט בקווים הפנימיים, ויכול היה לתמרן, להעביר במהירות כוחות מגירה לגיורה, כדי ליצור עדיפות-כוח ברגע הנכון ובמקום הנכון. שניים נגד אחד. מסוכנת יותר מאגרת תש"ח היתה אגרת סיני. בישראל גרל דור שלם של צעירים שלא הספיקו להשתתף בקרבות המרים של מילחמת תש"ח, ושכל ניסיונם המילחמתי הצטמצם במיבצע קרש. כתוצאה מכך נראה להם כי המילחמה נגד הערבים תהיה מסע-ניצחון קצר וכמעט חסרי-אבירות, וכי הערבים לא יהיו מסוגלים לעולם ללוחמה עיקשת ונועזת.

סיפרי המודיעין האמריקאי מפריכים גם אשליה קלת-דעת זו. לפי מקור זה, עמדו במיבצע-סיני 60 אלף חיילי צה"ל מול 35 אלף חיילים מצריים, בעוד שבפורט-סעיד לחמו 95,000 חיילים צרפתיים ובריטיים נגד 35 אלף חיילים מצריים. בשתי החזיתות היתה עדיפות-כוח מיספרית אדירה לתוקף. אם תובא בחשבון השליטה המוחלטת של חילות-האוויר הבריטי, הצרפתי והישראלי בשמיים, והאיום הצרפתי-בריטי הקטלני על העורף של הצבא המצרי במידבר סיני, הרי ברור כי בתנאים אלה לא יכול היה גם הצבא המשוכלל ביותר לנהל מאבק עקשני. סכנה לכוונות. אין הערכה חדשה זו פוגעת בתהילת צה"ל, שהוכיח במיבצע-סיני יעילות צבאית ניכרת ורוח-לחימה מצוינת.

חיה ברומא שבוע לאחר המיסרום על שיבתה של חיה הררית מצילומי "בן-חור" במיכתבי קוראים שביקשו לראות תצלום שלה בפעולה. למעלה: עם צ'ארלסטון האסטון.

כוח אדיר ורב. אם הצליחו להתגבר על האויב, הרי זה הודות לנס מן השמיים, או גאונותו של דויד כנגוריון, או פחדנותם של צבאות ערב. הלוחמים עצמם ידעו, שלא היה שום נס. העליזות המיספרית של האויב היתה

כולשהו על סידרי הבחירות... לא בסניפים ולא במקומות העבודה... לא בוועדת הבחירות ולא מצד החברים לא נשמעה שום טענה או תלונה נגד הסדר זה (של מסירת כרטיסי-הבחירה לידי מזכירי הסניפים).

נימוקים אחרים של כסה: ● אותה שיטה שבה התגלו הפרצות לא היתה קיימת רק בתל-אביב, אלא גם בחיפה. ● נכון שהיו הברלים במודרי הקולות, ומועמד במקום אחד יכול היה להיבחר

● מאוחר יותר שר-השיכון בממשלת יצחק רבין, שהתאבד, אחרי שהועלה נגדו חשד שנטל חלק באופים. אשמתו של עופר לא הוכחה מעולם.

סודות ה.מ.ס.אקספרס לרצועה

3 הנערות בעזה

ניצח המתכנן הועדת באמנות ריאלו בצערים?

סודות צילומים אקסטרס-ביים

דליה עם קצין קנדי

העולם הזה 1113 תאריך: 28.1.1959

סדרוויץ'

לפי דוד בדיחה של שימרון ישראלי, במרוז העולם הזה: יהודי בא לגבול עם פיל, ורצה לחצותו. השומר אמר לו: אסור לעבור עם פיל. היהודי הלך. למחרת שוב הופיע עם פיל, לך מכאן, ציונה טוב השומר. כיום השלישי הופיע אותו יהודי עם אותו פיל. הפעם קשר פרוסת-לחם לחצוקו של הפיל, ופרוסת-לחם בתוכו. השומר התעצבן: לך מכאן! אסור לעבור את הגבול עם פיל, אבל אדוני השומר, השיב היהודי, זה לא פיל, זה סדרוויץ'.

אולם היא מפריכה אחת ולתמיד את האשליה, כאילו כל מילחמה עתידה נגד מדינות-ערב תהיה בהכרח כמו מיבצע-סיני: מהירה, מעטת-קורבנות ועטורת ניצחון. מילחמה אחרת בתנאים אחרים, נגד כוח ערבי מאוחד, ללא בני-כרית חוקים עשוייה להיות שונה לגמרי. כל תפיסה אחרת אינה רק מנוגדת להערכות המוסכמות של משקפים זרים, אלא גם לכוננות הנכונה של צה"ל.

דרכי חיים

אדם ושתי חוות

דייני בית-הדין-הרבני ברחוב יבנה בתל-אביב עמדו השבוע בפני בעינה מישפטית בלתי-רשומה. הגורם היה צעיר שחרחר וצונם יוצא עיראק — אליהו כהן בן 26. לפני שנתיים קידש לו כוהן לאשה את בת-אחיו, אסתר טחן. טקס החופה עצמו היה צריך להיערך אחרי שנה. (לפי נוהג העדה העיראקית, יכול גבר לקדש בתולה בפני שני עדים ולשאתה לאשה מאוחר יותר). הטקס נדחה לזמן נוסף, אחרי שאחיו המבוגר של החתן ודודה השני של הכלה נפטרו. בינתיים הכיר כוהן אשה גרושה, אם לשמונה ילדים ועבר להתגורר עימה. בני משפחתו, שהסכימו את צעדו המזרז של כוהן כתוצאה ממעשה כשפים, לחצו עליו לעזוב את אהובתו. הם קראו לו לדין-תורה, דרשו ממנו לקיים את קידושו לאסתר. אולם גם ארוסתו החדשה לא תמנה לשונה בצלחת. היא הופיעה בפני הדיינים, והודיעה כי היא חיה עם כוהן חיי-אישות, והצביעה על העובדה שהיא נמצאת בחורשי הדינה האחרונים. האב: אליהו כוהן, הוא לא הכחיש את טענתו. עתה חייבים הדיינים להחליט, למי מהשתיים שייך אליהו כוהן ואם החתן הצעיר לא חטא בכיגמיה, מבלי שנשא אפילו אשה אחת.

מה שקרה בדיוק נורא, 14 שנים יותר מאוחר, במילחמת יום-הכיפורים.

היום: 25 שנה אחרי

טעמים. טלוויזיה ומהראן

השבוע לפני 25 שנה, פורסם בעולם הזה: "יונה עטרי, שחקנית בצל ירוק, נרשמה לטלוויזיה, ברבנות, לנישואים עם טיים אל על אורי יפה. יוסי נבאי שחקן הבימה, הוזמן על-ידי הוגו לבוא לרבנות כעד. יוסי ניגש אל אחד הפקידים במשרד הרבנות ושאל אותו: תיסלח לי, איפה נרשמים פה? ענה לו הפקיד: לברי-מיוזנה אין צורך להירשם, צריך רק ללמוד טעמים, ולדו". כיום משמשת יונה עטרי ככוכבת סדרת הטלוויזיה לילדים, רחוב סומסום. בעלה, אורי יפה, ידוע מתוכניות טלוויזיה כבעל חוש-החומר מעולה, והוא היה גם הטייס הישראלי האחרון, שהמריא מנמלה-העופה של טהראן, ביום עליית חומייני לשלטון, יוסי נבאי הספיק, מאז, ללמוד את הטעמים.